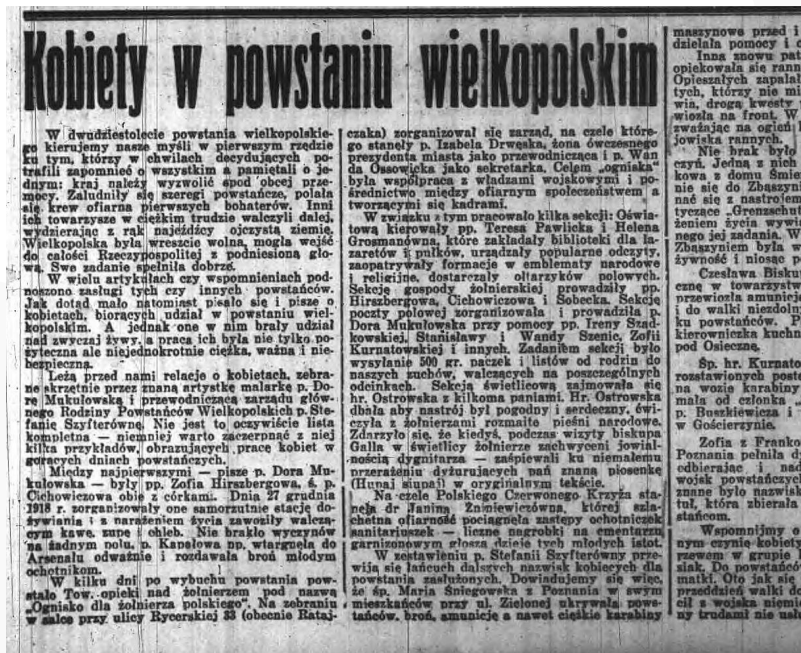

ZWYCIESKIE KOBIETY

CZERWONY KRZYŻ

W listopadzie 1918 roku w Poznańskim Bazarze wybrano zarząd poznańskiego Czerwonego Krzyża. Wcześniej Niemcy nie zgadzali się na utworzenie polskiego odpowiednika tej organizacji. W przewodniczącą została **Izabela Drwęska** swoją funkcję piastowała do 1920 roku, była również żoną przyszłego prezydenta Poznania Jarogniewa Drwęskiego.

Artykuł z Dziennika Poznańskiego 28.12.1938

KUCHNIA

Wśród kobiet podających jedzenie były panie w różnym przedziale wiekowym.

Maria Szczaniecka lat 60.

"przychodziła wczesnym rankiem (tramwaje nie kursowały), aby zmywać naczynia. **Nie mogę podawać jedzenia, mówią z prostotą, ręce mi drżą, potowę z kubka wyleję, zanim do okienka doniosę, lecz pomóc wam chcę. Będę zmywała naczynia**"

opr. za: Alina Kucharska "One w nim brały udział nadzwyczaj żywy". O udziale kobiet w powstaniu wielkopolskim"

Pierwsza Kuchnia Polowa Polsk Czerwonego Krzyża w r. 1918. Stoją u góry: Pani: Zofia Hirschbergowa z córką (1-2), Anna Cichowiczowa z córką (3-4, p. Janowski 5). Stoją: Pani: Drowa Szenieowa (6), Panna Teresa Pawlicka (7), Pani Faustyna Sobeska (8), Drowa Perlińska.

Żołnierz Wielkopolski 25.12. 1927

Z tego rozgoryczenia i oburzenia począł się u nas ruch niewieści...

Jak dotąd mało [...] pisało się i pisze o kobietach biorących udział w powstaniu wielkopolskim. A jednak one w nim brały udział nadzwyczaj żywy, a praca ich była nie tylko pożyteczna, ale niejednokrotnie ciężka, ważna i niebezpieczna,

tak pisał o roli kobiet w powstaniu "Dziennik Poznański" w 20. rocznicę wybuchu powstania. W tym czasie prasa podkreślała fakt, że dzięki zaangażowaniu Pań, walczący byli najedzeni (kuchnie polowe, oraz dostarczanie ciepłych posiłków w rejonach walk), mieli ciepłe odzienie (przerabianie mundurów niemieckich, szycie sztandarów i flag), posiadali świeże ubrania (prowadzenie pralni) oraz opiekę sanitarną (Polski Czerwony Krzyż). Przypominając czy raczej sygnalizując temat kobiet, warto wspomnieć, że Wielkopolanki dbały przede wszystkim o zachowanie kultury i dziedzictwa polskiego w zaborze pruskim. Działo się to dużo wcześniej, ale to właśnie dzięki nim powstał świadomościowy grunt, który zjednoczył ludność, która "powstała" przeciwko zaborcy. Między innymi warta wspomnienia jest **Aniela Tułodziecka**, która w 1894 roku powołała Towarzystwo Przyjaciół Wzajemnego Pouczania oraz Opieki nad Dziećmi „Warta”. W ramach organizacji nauczano języka polskiego oraz historii. Panie dbały również o nasze tradycje oraz podtrzymywały „ducha” narodu. Praca u podstaw, a zwłaszcza edukacja w czasach zaborów były zwalczane. Aniela Tułodziecka za „Pogadanki dla matek polskich” została skazana na 12 dni więzienia.

Okres powstania to wyjątkowy czas, na który warto spojrzeć z perspektywy zaangażowania kobiet. Dzięki historykom wiele z nich znamy z imienia i nazwiska.

Zapewniamy, że warto poznać ich historię!

Literatura:

Anna Barłóg-Mitmańska "Udział Kobiet w powstaniu wielkopolskim"

Alina Kucharska "One w nim brały udział nadzwyczaj żywy". O udziale kobiet w powstaniu wielkopolskim

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości